

INŠTITÚT PRE VÝSKUM PRÁCE A RODINY

Institute for Labour and Family Research

ŽUPNÉ NÁMESTIE Č. 5-6

812 41 BRATISLAVA, SLOVENSKÁ REPUBLIKA

PREVALENCIA NÁSILIA PÁCHANEHO NA DEŤOCH V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

identifikácia vzorky a dáta

- Prieskumu sa zúčastnilo 1560 detí 8. a 9. ročníkov základných škôl v máji 2013.
- Školy a deti na jednotlivých školách boli do vzorky vybraté náhodným výberom.
- Prieskum mal dotazníku formu, obsahoval 50 otázok - v poradí od „ľahších“ po „ťažšie“.
- Deti vyplňali dotazníky anonymne a tam kde to bolo možné za účasti psychológov/čiek a výchovných poradcov/kýň.
- Súčasťou dotazníka bol aj list pomoci na ktorom boli uvedené čísla a mailové kontakty, kam môžu deti v prípade núdze zavolať.
- Výsledky sú odpoveďami samotných detí tak ako ich reflektovali a uviedli v dotazníkoch.

formy násilia identifikované v prieskume a spôsob ich skúmania

- V prieskume sme skúmali štyri základné formy násilia - zanedbávanie, fyzické násilie, psychické násilie a sexuálne zneužívanie.¹
- Formy násilia boli indikované pomocou sady výrokov. Výber výrokov bol stanovený na základe dotazníkov venujúcej sa tejto téme v zahraničí, ako aj z dostupných teórií venujúcich sa násiliu páchanom na deťoch.
- Na základe odpovedí na výroky sme pre každú formu násilia stanovili kritéria, ktoré rozdelili deti do troch skupín – „dieťa nie je vystavené danej forme násilia“, „dieťa je v riziku vystavenia danej forme násilia“, „dieťa je vystavené danej forme násilia“.
- Zisťovali sme štruktúru násilia, rozsah v akom sú mu deti vystavené ako aj to, ako často sa v živote detí opakuje. Pýtali sme sa iba na rodinné prostredie dieťaťa (s výnimkou sexuálneho zneužívania kde sme sledovali aj širšie prostredie).
- Zaujímala nás konfrontácia s násilím aj v poslednej dobe (12 mesiacov dozadu) a v rôznych súvislostiach aj rola, ktorú pri násilí zohráva alkohol.
- Zisťovali sme ako súvisí vystavenie násiliu s 10 sociodemografickými charakteristikami a ktoré z nich násilie štatisticky významne diferencujú.
- Pri fyzickom a psychickom násilí sme sa deti pýtali, na ich výpovede, prečo sa tak deje. Pýtali sme sa tiež, či deti poznajú nejaké iné dieťa, ktoré je násiliu vystavené.
- Deti mali možnosť uviesť aj osobné svedectvo alebo svoj názor na problematiku násilia.

obmedzenia prieskumu

- Výsledky z prieskumu možno zovšeobecňovať iba na populáciu detí z tried 8. a 9. ročníkov.
- To, že sme sa pýtali detí, vylučovalo možnosť kladenia zložitejších a komplexnejších otázok.
- Prieskum podáva obmedzenú informáciu o dôvodoch, prečo sa tak deťom deje. Na ich výpovede sme sa z etických dôvodov pýtali iba u fyzického a psychického násilia.
- Dáta sú získane na základe subjektívnych výpovedí, ktoré sú výsledkom toho, ako deti porozumeli výrokom, ako si prejavy násilia pamätajú a ako ich v odpovediach reflektujú.

¹ skúmali sme aj prejavy kyberšikany (výsledky budú uvedené v konečnej správe v januári)

INŠTITÚT PRE VÝSKUM PRÁCE A RODINY

Institute for Labour and Family Research

ŽUPNÉ NÁMESTIE Č. 5-6

812 41 BRATISLAVA, SLOVENSKÁ REPUBLIKA

ZÁKLADNÉ ZISTENIA

štruktúra, rozsah a frekvencia výskytu násilia

- Vystavenie detí situáciám násilia je komplexným problémom. Aj keď ho deti v niektorých kategóriách sociodemografických charakteristík reflektovali častejšie, v konečnom dôsledku sa týka všetkých detí, bez ohľadu na rodinné a širšie pozadie, z ktorého deti pochádzajú. V prezentácii budú prezentované najmä tie kategórie, kde sa násilie vyskytovalo najčastejšie.
- Najčastejšie deti reflektovali vystavenie situáciám fyzického (23%) a psychického násilia (21%). Nasledovalo zanedbávanie (9%) a sexuálne zneužívanie (7%). Odhad na celú populáciu žiakov 8. a 9. ročníkov je s 95% odhadom správnosti v prípade fyzického násilia v intervale 21%-25%, u psychického násilia 19%-23%, u zanedbávania 8%-11%. V situáciách sexuálneho zneužívania ide o interval medzi 6%-8%.
- Celkovo má vo svojom živote v rôznom čase, veku, miere a frekvencii skúsenosť s násilím 36% z detí 8. a 9. ročníkov. S 95% odhadom správnosti sa tento podiel v celej populácii detí 8. a 9. ročníkov na Slovensku pohybuje v rozmedzí 33%-38%.
- Uvedený podiel nehovorí o týraných deťoch. Nemožno preto urobiť záver, že približne každé tretie dieťa je týrané. V rámci neho sa ale nachádzajú aj deti, ktoré týrané sú. Ako veľké je to číslo, je z prieskumu ťažké určiť, pretože nepoznáme kritéria, kedy je vystavenie násiliu tak závažné, rozsiahle alebo dlhodobé, že ho už možno objektívne v jeho dôsledkoch označiť za týranie dieťaťa.
- Jednotlivé formy násilia majú svoju štruktúru a rozsah. Štruktúra násilia hovorí o tom, ktoré oblasti deti v skupine vystavenej situáciám násilia reflektovali najviac a ktoré najmenej. Rozsah násilia identifikuje podiely detí, ktoré uviedli viac oblastí násilia súčasne. Pýtali sme sa aj na to, ako často sa v životoch detí násilie opakuje (neplatí u zanedbávania).
- **Zanedbávanie** sme definovali 11 výrokmi. Tieto indikovali bezpečnosť domácnosti, zdravotnú starostlivosť, školskú oblasť, dostupnosť potravín.
- V jeho štruktúre sa deti vystavené situáciám zanedbávania (N=146) najčastejšie vyjadrovali k výrokom, indikujúcich bezpečie ich domova a nechodenie na zdravotné prehliadky – 70% z týchto detí uviedlo, že ich nechali rodičia doma samých a oni nevedeli kde sa presne nachádzajú. 34% muselo odísť proti svojej vôli z domu preč, pretože sa doma necítili bezpečne. Na zdravotné prehliadky nechodí pravidelne 33% detí. Prekvapivo vysoký podiel detí, uviedol, že bývajú niekedy hladné, lebo nemajú doma dostatok jedla (27%).
- 41% z detí zaradenej do skupiny vystavenej situáciám zanedbávania uviedlo súčasne najmenej 4 oblasti zanedbávania. Platí, že čím viac oblastí zanedbávania deti označili súčasne, tým sa zvyšuje riziko, že dieťa je zanedbávanú aj naozaj objektívne vystavené.

INŠTITÚT PRE VÝSKUM PRÁCE A RODINY

Institute for Labour and Family Research

ŽUPNÉ NÁMESTIE Č. 5-6

812 41 BRATISLAVA, SLOVENSKÁ REPUBLIKA

- **Psychické násilie** bolo definované 5 výrokmi. Zaujímali nás situácie spojené s vyhrázaním sa rodiča, že od dieťaťa odíde, ponižovanie, nadávanie, odmietanie sa rozprávať, zamykanie v izbe alebo odopieranie stravy.
- V rámci jeho štruktúry sa skupina detí vystavená psychickému násiliu (N=321) najčastejšie vyjadrovala k výrokom odmietania sa rozprávať (78%) alebo ponižovania a nadávania (69%). 9% z detí súhlasilo s výrokom odopierania stravy, vedúcej k hladu.
- 69% z detí zaradenej do skupiny vystavenej emočnému násiliu sa stretlo najmenej s dvoma a viac oblasťami psychického násilia. Platí, že čím viac oblastí psychického násilia deti označili súčasne, tým sa zvyšuje riziko, že dieťa je psychickému násiliu aj naozaj objektívne vystavené.
- Situácie ponižovania, nadávania a odmietania sa rozprávať sa v životoch detí s týmto typom skúsenosti aj najčastejšie opakovali.
- Rola alkoholu je najväznejšia u tých detí, ktoré zažili odopieranie stravy vedúcej k hladu.
- **Fyzické násilie** bolo definované pomocou 11 výrokov. Zaujímali sme sa nielen o priame fyzické napádanie detí ale aj o domáce násilie medzi rodičmi.
- V rámci jeho štruktúry sa táto skupina detí (N=365) najčastejšie vyjadrovala k oblasti udretia po hlave (71%). V porovnaní s ostatnými výrokmi bolo udretie po hlave výrazne najčastejšou skúsenosťou s fyzickým násilím. Nasledovalo šticovanie za vlasy (39%) alebo kľáčanie na kolenách na príkaz (29%). Veľmi často boli zastúpené aj výroky indikujúce domáce násilie medzi rodičmi - napádanie sa rodičov medzi sebou navzájom (30%) alebo bránenie rodiča pred napadnutím druhého rodiča (29%).
- 72% z týchto detí uviedlo najmenej dve a viac oblastí fyzického násilia. Všetkých sedem oblastí súčasne uviedlo 7% z detí v tejto skupine. Platí, že čím viac oblastí fyzického násilia uviedli deti súčasne, tým sa zvyšuje riziko, že dieťa je fyzickému násiliu aj naozaj objektívne vystavené.
- Najčastejšie sa opakovali situácie udretia po hlave, fyzické tresty kľáčania na kolenách na príkaz, alebo kmásanie, lomcovanie a ťahanie.
- Alkohol hral najvýraznejšiu rolu pri popáleniach cigaretou alebo pri domácom násilí medzi rodičmi – konkrétne pri vyhrázaní sa rodičov, že si navzájom ublížia alebo pri napádaní sa rodičov navzájom.
- **Sexuálne zneužívanie** bolo definované pomocou 7 výrokov. Výroky mapovali jeho verbálne prejavy, dotykové a bezdotykové formy.
- V rámci štruktúry sexuálneho zneužívania, táto skupina detí (N=111) reflektovala najmä oblasť urážania sexuálnymi poznámkami, týkajúcimi sa postavy alebo vzhľadu (87%). Nasledovali dotykové formy – chytanie intímnych miest dieťaťa (33%), nútenie zo strany dospelého k pohlavnému styku (27%).

INŠTITÚT PRE VÝSKUM PRÁCE A RODINY

Institute for Labour and Family Research

ŽUPNÉ NÁMESTIE Č. 5-6

812 41 BRATISLAVA, SLOVENSKÁ REPUBLIKA

- 52% z detí, ktoré reflektovali tento typ skúsenosti uviedlo najmenej dve a viac oblastí sexuálneho zneužívania súčasne. Všetkých sedem oblastí uviedlo približne 2% z detí v tejto skupine.
- V životoch detí sa opakujú najmä také situácie, ktoré súvisia s urážaním sexuálnymi poznámkami, nútenia zo strany dospelého aby sa dieťa dotýkalo jeho intímnych miest alebo nútenie zo strany dospelého pozerat' s dieťaťom film so sexuálnou tematikou.
- Alkohol hrá najrozsiahlejšiu rolu pri dotykových formách sexuálneho zneužívania – nútenie zo strany dospelého, aby sa mohol dotýkať intímnych miest dieťaťa alebo pri nútení dieťaťa k pohlavnému styku.
- Prostredie v ktorom sa odohráva konfrontácia so sexuálnym zneužívaním je rozličné a súvisí s formami sexuálneho zneužívania. Urážanie sexuálnymi poznámkami sa najčastejšie deje v prostredí školy alebo v blízkom okolí školy. Dotýkanie intímnych miest a nútenie k pohlavnému styku sa deje najmä v blízkom okolí domu alebo bytu, kde dieťa býva. Druhým najčastejším prostredím tejto dotykovej formy násilia je mesto (ulica, bar, park).

vek prvej konfrontácie s násilím

- V rôznych formách násilia uvádzali deti rôzny vek prvého vystavenia, kedy sa s násilím museli konfrontovať. Mediánové hodnoty prvej konfrontácie s psychickým násilím dosahovali hodnotu 12 rokov. U fyzického násilia 10 a sexuálneho zneužívania 13 rokov. Zároveň sa vo vzorke nachádzali aj také deti, ktoré uvádzali vo všetkých troch sledovaných formách veľmi nízky vek prvej konfrontácie. Najmladšie deti sa pohybovali na hranici 4, 2 a 5 rokov.

výskyt násilia v posledných 12 mesiacoch

- Veľmi veľa detí uviedlo, že sa s násilím museli konfrontovať aj v nedávnej dobe, v priebehu 12 mesiacov dozadu. Skupiny detí, ktoré boli násiliu vystavené tak v prípade psychického násilia zažilo niektorú zo situácií v 82% prípadoch (8 z 10 detí). Pri sexuálnom zneužívaní to bolo v 64% prípadoch (približne 6 z 10 detí) a nakoniec v 52% prípadoch u fyzického násilia (približne každé druhé dieťa).

sociodemografické charakteristiky, oblasť rizika a vystavenie situáciám násilia

- Vystavenie riziku ako aj samotnému násiliu sme sledovali aj v súvislosti s desiatimi základnými sociodemografickými charakteristikami. Aj keď ide o komplexný problém, voči ktorému nie sú imúnne žiadne deti (bez ohľadu na prostredie z ktorého pochádzajú), výsledky ukázali, že všetkým formám násilia sú častejšie vystavené rovnaké kategórie detí - a to **v rámci 5 sociodemografických charakteristík:**

INŠTITÚT PRE VÝSKUM PRÁCE A RODINY

Institute for Labour and Family Research

ŽUPNÉ NÁMESTIE Č. 5-6

812 41 BRATISLAVA, SLOVENSKÁ REPUBLIKA

Podľa pohlavia išlo o **dievčatá**. Podľa subjektívne vyhodnoteného príjmu rodičov to boli deti pochádzajúce z domácnosti **so zlým alebo veľmi zlým finančným príjmom**. V rámci rodinného stavu rodičov išlo o deti z **rozvedených rodín**. Na základe typu domácností pochádzali deti z **jednorodičovských otcovských domácností**. Poslednou konštantnou kategóriou najväčšou u všetkých štyroch foriem násilia boli uvedené **zdravotné komplikácie dieťaťa**.

- Štatisticky významne diferencovalo pohlavie zanedbávanie, psychické násilie a sexuálne zneužívanie. Znamená to, že to, či ide o dievča alebo chlapca nie je z hľadiska rizika alebo priameho vystavenia násiliu jedno (pohlavie nie je od rizika alebo vystavenia nezávislé). Má tak vplyv na to, či je dieťa v riziku alebo priamo trom formám násilia vystavené. Očakávame preto, že aj v populácií detí 8. a 9. ročníkov sa bude riziko alebo vystavenie násiliu líšiť v závislosti od toho, či ide o chlapca alebo dievča. Štatistická významnosť tak umožňuje urobiť silnejší záver.
- Štatisticky významné rozdiely platia aj pre príjem a zdravotné komplikácie (u všetkých foriem násilia), rodinný stav (s výnimkou psychického násilia) a typ domácností (s výnimkou psychického násilia a sexuálneho zneužívania).
- **Medzi kraji** sa takéto rozdiely potvrdili u zanedbávania a fyzického násilia. Zanedbávanie reflektovali najviac deti z bratislavského kraja, fyzické násilie deti z trenčianskeho kraja. Psychické násilie bolo najviac rozšírené (opäť) v bratislavskom kraji a sexuálne zneužívanie v žilinskom kraji.
- **Zamestnanecký status** štatisticky významne diferencoval zanedbávanie -to sa vyskytovalo najčastejšie v rodinách, kde sú obidvaja rodičia nezamestnaní. Psychické, fyzické a sexuálne násilie sa vyskytovalo najčastejšie v rodinách kde jeden rodič nepracuje.
- Na výšku dosiahnutého **prospechu** má štatisticky významný vplyv iba zanedbávanie. Najviac ho reflektovali deti v kategórii so zlým alebo veľmi zlým prospechom. Ostatné formy násilia reflektovali deti najčastejšie s dobrým prospechom.
- V rámci **počtu súrodencov** sa zanedbávanie vyskytovalo najčastejšie v rodinách s veľkým počtom súrodencov – štyroch a viac. Fyzické a sexuálne zneužívanie bolo najrozšírenejšie v rodinách s dvoma súrodencami a psychické násilie v rodinách s jedným súrodencom.
- **Národnosť** štatisticky významne diferencovala iba jednu formu násilia zanedbávanie. Deti, ktoré si uviedli rómsku národnosť boli zanedbávaniu vystavené najčastejšie. Deti rómskej národnosti sú v porovnaní s ostatnými národnosťami najviac vystavené aj sexuálnemu zneužívaniu. Deti so slovenskou národnosťou psychickému násiliu a deti hlásiace sa k maďarskej menšine fyzickému násiliu.

mediánový rozsah uvedených oblastí násilia v skupine detí vystavených násiliu

- **Pohlavie** – štatisticky významne diferencovalo počet uvedených oblastí v rámci fyzického násilia. Dievčatá, ktoré sú fyzickému násiliu vystavené, tak v priemere uvádzali v porovnaní s chlapcami jeho väčší počet oblastí(3/2).
- **Kraje** – nepreukázali sa rozdiely medzi priemernými hodnotami rozsahu vystavenia ani u jednej formy násilia.

INŠTITÚT PRE VÝSKUM PRÁCE A RODINY

Institute for Labour and Family Research

ŽUPNÉ NÁMESTIE Č. 5-6

812 41 BRATISLAVA, SLOVENSKÁ REPUBLIKA

- **Finančná situácia domácnosti** štatisticky významne diferencovala rozsah vystavenia fyzickému násiliu. Najväčšiemu mediánovému rozsahu sú v rámci fyzického násilia vystavené deti so zlým alebo veľmi zlými finančnými príjmami(4).
- **Rodinný stav** rodičov štatisticky významne diferencoval zanedbávanie. Deti, pochádzajúce z rozvedených rodín tak v priemere čelia väčšiemu rozsahu zanedbávania (3), ako deti s úplných rodín (2)
- **Zamestnanecký status** štatisticky významne diferencoval sexuálne zneužívanie. Najväčší medián sexuálneho zneužívania sa nachádzal v rodinách kde obidvaja rodičia nepracujú(6).
- Žiadne rozdiely sa nepreukázali pri vplyve rozsahu vystavenia u všetkých štyroch foriem násilia na dosiahnutý **prospech v škole**.
- Zásadnejšiu rolu zohrávali kategórie **typu domácnosti** na rozsah vystavenia sexuálnemu zneužívaniu. Najväčšiemu rozsahu čelili deti v domácnostiach s obidvoma rodičmi.
- **Počet súrodencov**, ktoré dieťa uviedlo, významne diferencoval rozsah vystavenia v rámci psychického násilia
- Rozsahom vystavenia zanedbávaniu sú na tom najhoršie deti, ktoré uviedli rómsku **národnosť**. Kategórie národnosti túto formu násilia aj štatisticky významne diferencovali. Deti hlásiace sa k rómskej národnosti sú na tom rozsahom najhoršie aj v rámci psychického násilia a sexuálneho zneužívania. Najväčšiemu rozsahu fyzického násilia sú vystavené deti slovenskej národnosti.
- **Zdravotné komplikácie** sú konštantnou kategóriou, ktorá rozsah u všetkých foriem násilia významne diferencovala.

rola vybraných sociodemografických a iných charakteristík na rozsah foriem násilia

- Snažili sme sa tiež zistiť existenciu, silu a smer lineárnej súvislosti medzi vybranými sociodemografickými charakteristikami a rozsahom oblastí násilia s ktorou sa deti v skupine vystavenej násiliu vo svojich životoch konfrontujú. Zaujímala nás finančná situácia v rodine, prospech v škole, počet súrodencov, počet uvedených zdravotných problémov, vek prvej konfrontácie a rola alkoholu.
- **Zanedbávanie** - nepodarilo sa preukázať, že by sa zhoršujúca finančná situácia, alebo zvyšujúci sa počet súrodencov v rodine súvisel s rastúcim rozsahom zanedbávania. Počet uvedených oblastí násilia rovnako nemá vplyv na prospech detí v škole. Stredná až značná a štatisticky významná súvislosť sa ale preukázala s uvedenými zdravotnými problémami – čím viac zdravotných problémov uviedlo dieťa, tým väčšiemu rozsahu zanedbávania muselo čeliť.
- **Psychické násilie** – so zhoršujúcou sa finančnou situáciou v rodine klesal počet uvedených oblastí psychického násilia. Rozsah psychického násilia má vplyv aj na prospech v škole – čím bol prospech v škole dieťaťa horší, tým väčšiemu počtu oblastí psychického násilia dieťa čelilo. Čím bolo dieťa prvýkrát konfrontované s psychickým násilím vo vyššom veku, tým je

INŠTITÚT PRE VÝSKUM PRÁCE A RODINY

Institute for Labour and Family Research

ŽUPNÉ NÁMESTIE Č. 5-6

812 41 BRATISLAVA, SLOVENSKÁ REPUBLIKA

počet uvedených oblastí psychického násilia menší. Zároveň platí že čím viac oblastí psychického násilia dieťa uviedlo, tým väčšiu rolu pri násilí zohrával alkohol. Všetky tieto súvislosti mali nízku až strednú hodnotu a boli štatisticky významné. Stredná až značná a zároveň štatisticky významná súvislosť sa ukázala medzi počtom uvedených zdravotných problémov a rozsahom oblastí psychického násilia. Naopak – súvislosť sa nepodarilo preukázať v rámci počtu súrodencov v rodine.

- **Fyzické násilie** – so zhoršujúcou sa finančnou situáciou v rodine rástol počet uvedených oblastí fyzického násilia. To isté platí pri rastúcom počte súrodencov, počtu uvedených zdravotných problémov a zvyšujúcej sa role alkoholu. Všetky koeficienty mali nízku až strednú ale štatisticky významnú súvislosť. Naopak – výška veku prvej skúsenosti nehrala s rozsahom uvedeného násilia žiadnu rolu. Rovnako to platilo aj pri vplyve fyzického násilia na známky v škole.
- **Sexuálne zneužívanie** – V skupine detí sa štatisticky významná a nízka až stredná súvislosť ukázala pri jednej sociodemografickej charakteristike – počet súrodencov. Čím väčší počet súrodencov, tým dieťa uviedlo väčší rozsah sexuálneho zneužívania. Všetky ostatné koeficienty boli štatisticky nevýznamné (malý počet prípadov). Ich najvyššie hodnoty sa ukázali pri počte uvedených zdravotných problémov, kde so zvyšujúcim počtom
- Rástol aj počet oblastí sexuálneho zneužívania. Zaujímavým zistením bolo, že rozsah sexuálneho zneužívania nízko až stredne klesal so zhoršujúcou sa finančnou situáciou v rodine. Rovnako – nízko až stredne vplýval rastúci počet uvedených oblastí sexuálneho zneužívania na zhoršujúci sa prospech dieťaťa v škole.

ako súvisia formy násilia medzi sebou

Vystavenie formám násilia veľmi úzko medzi sebou súvisí. Neplatí preto, že deti vystavené jednej forme násilia nemajú so zvyšnými tromi skúsenosť. Platí, že čím viac oblastí uviedlo dieťa v jednej forme násilia, tým viac ich uviedlo aj vo zvyšných troch. Najviac medzi sebou súvisí dvojica psychického a fyzického násilia. (značná až veľmi silná súvislosť) O trochu menšia sa ukázala medzi dvojicami zanedbávanie-psychické násilie, a zanedbávanie-fyzické násilie (stredná až značná súvislosť). Nasledovala dvojica psychické násilie a sexuálne zneužívanie (stále stredná až značná súvislosť). Najmenšie hodnoty koeficientov (nízke až stredné) tvorila dvojica zanedbávania a sexuálneho zneužívania.

komu sa deti najčastejšie zdôveria

Bez ohľadu na formu násilia, ktorému deti čelia sa tieto zdôverujú blízkym osobám. Ide o kamarátov a kamarátky, mamu, otca, spolužiaka/spolužiačku. Tieto sú zároveň aj tými, ktorí ich najčastejšie spochybňujú. Zároveň im ale aj najčastejšie pomôžu. Na posledných miestach sú to rôzne zamestnania najmä v pomáhajúcich profesiách – školskí psychológovia, výchovní poradcovia, sociálni pracovníci alebo linka dôvery.

INŠTITÚT PRE VÝSKUM PRÁCE A RODINY

Institute for Labour and Family Research

ŽUPNÉ NÁMESTIE Č. 5-6

812 41 BRATISLAVA, SLOVENSKÁ REPUBLIKA

prečo sa tak podľa detí deje

Dôvody, ktoré vidia deti za fyzickým a psychickým násilím sú veľmi podobné (na názor sme sa pýtali iba u týchto dvoch foriem násilia). Ako najhlavnejší dôvod uvádzajú nerešpektovanie, neposlúchanie vlastného rodiča. Príčiny prehnaných reakcií svojich rodičov tak veľmi často vidia na svojej strane ako dôsledok toho, že nerobia veci tak ako majú, že sú zlí, že nechcú poslúchať. (identifikácia s agresorom). Druhým hlavným dôvodom je celkovo zlá situácia v rodine (finančná, medzil'udská). Spočíva v nervozite rodičov, v dôsledku prepustenia z práce alebo ako dôsledok pracovného vyťaženia, rozvodu, hádok medzi rodičmi, finančnej situácie. Násilie na

deťoch sa deje aj ako dôsledok domáceho násilia, ktorý zasahuje deti sekundárne. Deti veľmi často reflektovali aj rolu alkoholu. Častejšie tak bolo u fyzického ako psychického násilia. V neposlednom rade uvádzali aj prospech v škole. Tento sa buď zhoršil, nie je taký dobrý, ako si ho rodičia predstavujú alebo sa prospech nedostatočne zlepšuje. Vyskytli sa aj odpovede nevhodného správania sa detí v školskom prostredí. V porovnaní s problematikou známok sa ale vyskytovali len veľmi zriedkavo.

Milan Fico (IVPR, 24.10. 2013)

Zadávateľ prieskumu: Odbor stratégie sociálnoprávnej ochrany detí a rodiny MPSVaR